

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กไทย ตามระดับอายุและเพศ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของเด็กในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตาม จำแนกตามระดับอายุและเพศ แสดงผลการเปรียบเทียบด้วยตารางและกราฟ

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชาย จำแนกตามระดับอายุ

3. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชายด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe ') จำแนกตามระดับอายุ

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กหญิง จำแนกตามระดับอายุ

5. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กหญิง ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe ') จำแนกตามระดับอายุ

6. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชาย และเด็กหญิง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผล ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์แทนความหมายดังนี้

N คือ จำนวนผู้ร่วมทดลองทั้งหมด

n คือ จำนวนผู้รับการทดลองในแต่ละกลุ่ม

\bar{X} คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ยคะแนน

S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

df คือ ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

- SS คือ ผลบวกของส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
- MS คือ ผลบวกของส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสองหารด้วยชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Mean Squares)
- F คือ ค่าสถิติทดสอบเอฟ ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (MS treatment) และความแปรปรวนภายในเซลล์ (MS with in cell)
- t คือ ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับอายุและเพศ

ระดับอายุ	ชาย	หญิง	รวม
9 ปี	15	15	30
10 ปี	15	15	30
11 ปี	15	15	30
12 ปี	15	15	30
13 ปี	15	15	30
14 ปี	15	15	30
15 ปี	15	15	30
รวม	105	105	210

ตารางที่ 2 มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรม การ
คล้อยตาม จำแนกตามระดับอายุ และเพศ

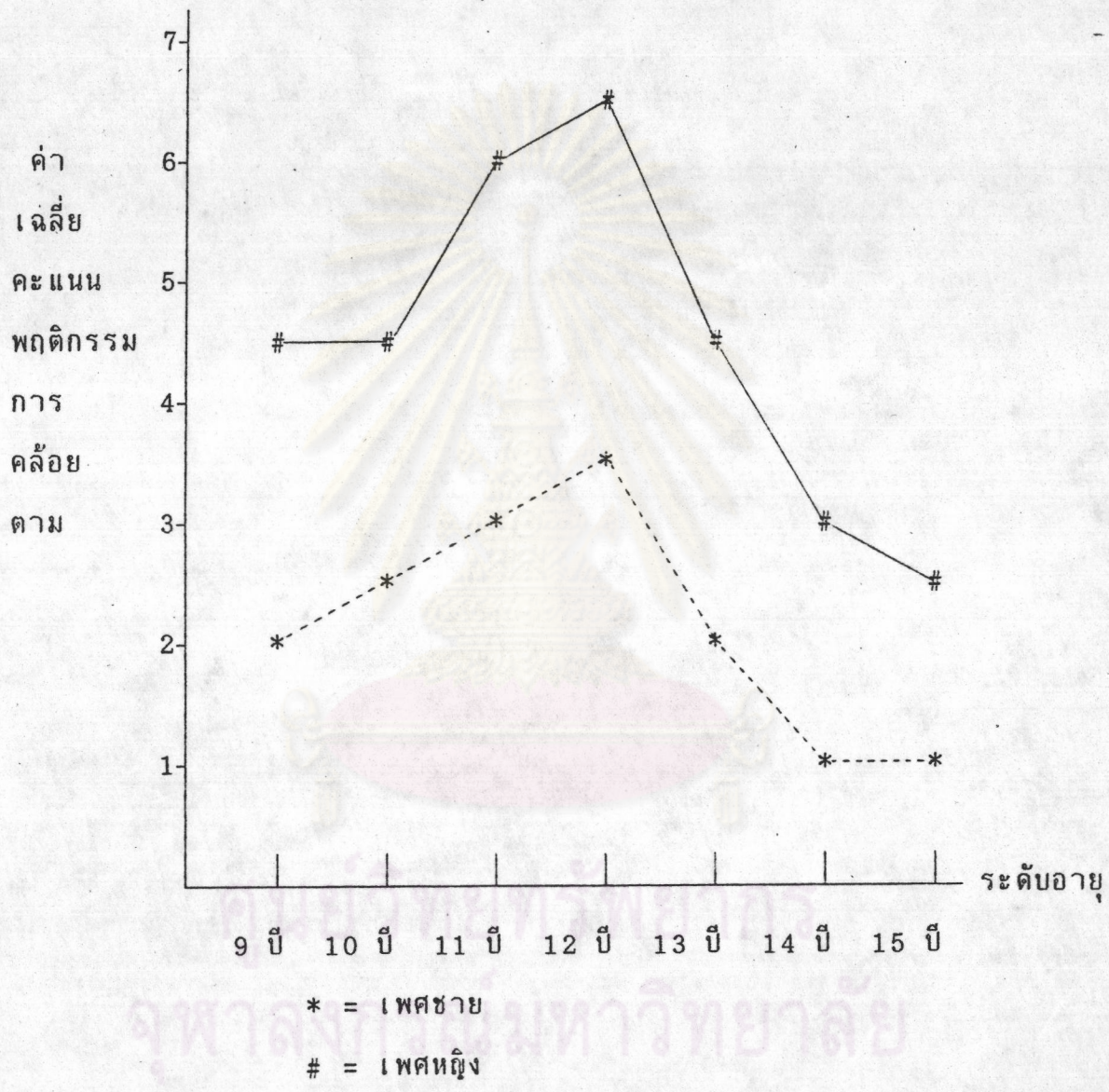
ระดับอายุ	เพศ	n	\bar{X}	S.D.
9 ปี	ช	15	2.13	1.81
	ญ	15	4.47	1.13
	รวม	30	3.30	1.87
10 ปี	ช	15	2.60	1.80
	ญ	15	4.47	1.92
	รวม	30	3.53	2.03
11 ปี	ช	15	3.07	1.58
	ญ	15	5.93	1.44
	รวม	30	4.50	2.08
12 ปี	ช	15	3.60	1.50
	ญ	15	6.20	1.27
	รวม	30	4.90	1.90
13 ปี	ช	15	2.06	1.71
	ญ	15	4.53	1.88
	รวม	30	3.30	2.13

ระดับอายุ	เพศ	n	\bar{X}	S.D.
14 ปี	ช	15	0.87	1.36
	ญ	15	2.87	1.85
	รวม	30	1.87	1.89
15 ปี	ช	15	0.87	0.83
	ญ	15	2.40	1.50
	รวม	30	1.63	1.33

จากตารางที่ 2 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตาม จะเห็นได้ว่าช่วงอายุ 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของการคล้อยตามสูงสุดคือเท่ากับ 4.90 รองลงไปคือช่วงอายุ 11 ปี และช่วงอายุ 15 ปี มีค่าเฉลี่ยของการคล้อยตามต่ำสุดคือเท่ากับ 1.63 เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นระดับของค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของกลุ่มต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงแสดงเป็นแผนภูมิไว้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการคล้อยตามของเด็กชายและเด็กหญิงที่มีระดับอายุ และเพศ แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนคะแนนพฤติกรรม
การคล้อยตามของเด็กชาย และ เด็กหญิง จำแนกตามระดับอายุ

คะแนนตัวแปรตาม	F max
คะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชาย	4.70
คะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กหญิง	3.36

$$F \text{ max critical} = F_{.95} (7,14) \sim 4.95$$

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน
ของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชายและเด็กหญิง ปรากฏว่าความ
แปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชายและเด็กหญิง เป็น
เอกพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$) ดังนั้นจึงไม่ต้องปรับค่า F

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการ
คล้อยตามของเด็กชายจำแนกตามระดับอายุ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	96.66	6	16.11	6.74***
ภายในกลุ่ม	234.25	98	2.39	
รวม	331.91	104		

*** $P < .001$

$F_{.001}(6,98) \sim 4.04$

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาค่ามีชดิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการ
คล้อยตามของเด็กชาย จะเห็นได้ว่าเด็กชายในระดับอายุที่ต่างกัน มีพฤติกรรม
การคล้อยตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ [$F(6,98) \sim 4.04, P < .001$] ผู้วิจัย
จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่ามีชดิมเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมการ
คล้อยตามในระดับอายุที่ต่างกันของเด็กชายด้วยวิธีของเซฟเฟได้ผลดังปรากฏใน
ตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตาม
ของเด็กชายเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟอ์ตามระดับอายุ

ระดับอายุ	G4	G3	G2	G1	G5	G6	G7
	$\bar{X}=3.6$	$\bar{X}=3.07$	$\bar{X}=2.6$	$\bar{X}=2.13$	$\bar{X}=2.06$	$\bar{X}=.87$	$\bar{X}=.87$
12 ปี (G4)		0.94	1.77	2.60	2.73	4.83**	4.83**
11 ปี (G3)			0.83	1.66	1.79	3.89*	3.89*
10 ปี (G2)				0.83	0.96	3.06	3.06
9 ปี (G1)					0.12	2.23	2.23
13 ปี (G5)						2.11	2.11
14 ปี (G6)							0
15 ปี (G7)							

** P<.01 , ค่าเซฟเฟอ์วิกฤติ = 4.21

* P<.05 , ค่าเซฟเฟอ์วิกฤติ = 3.61

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชายเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเพ พบว่าเด็กชายในระดับอายุ 11 ปี (G3) มีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเด็กชายในระดับอายุ 14 ปี (G6) และระดับอายุ 15 ปี (G7) อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .05$) และเด็กชายในระดับอายุ 12 ปี (G4) มีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเด็กชายในระดับอายุ 14 ปี (G6) และระดับอายุ 15 ปี (G7) อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .01$) ส่วนเด็กชายในระดับอายุอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการ
คล้อยตามของเด็กหญิงจำแนกตามระดับอายุ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	179.52	6	29.92	11.74***
ภายในกลุ่ม	249.87	98	2.55	
รวม	429.39	104		

*** $P < .001$

$F(.001) 6,98 \sim 4.04$

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการ
คล้อยตามของเด็กหญิง จะเห็นได้ว่าเด็กหญิงในระดับอายุที่ต่างกัน มีพฤติกรรม
การคล้อยตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ [$F(6,98) \sim 4.04, P < .001$] ผู้วิจัย
จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนพฤติกรรมการ
คล้อยตามในระดับอายุที่ต่างกันของเด็กหญิงด้วยวิธีของเซฟเฟได้ผลดังปรากฏใน
ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตาม
ของ เด็กหญิง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เซฟเฟัจำแนกตามระดับอายุ

ระดับอายุ	G4	G3	G5	G2	G1	G6	G7
	$\bar{X}=6.2$	$\bar{X}=5.93$	$\bar{X}=4.53$	$\bar{X}=4.47$	$\bar{X}=4.47$	$\bar{X}=2.87$	$\bar{X}=2.40$
12 ปี (G4)		0.50	3.09	3.20	3.20	6.17 ^{***}	7.04 ^{***}
11 ปี (G3)			2.59	2.70	2.70	5.67 ^{***}	6.54 ^{***}
13 ปี (G5)				0.11	0.11	3.07	3.94 [*]
12 ปี (G2)					0	2.96	3.55
9 ปี (G1)						2.96	3.55
14 ปี (G6)							0.87
15 ปี (G7)							

*** $P < .001$, ค่าเซฟเฟวิกฤติ = 4.92

* $P < .05$, ค่าเซฟเฟวิกฤติ = 3.61

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กหญิงเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเพ พบว่าเด็กหญิงในระดับอายุ 11 ปี (G3) มีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเด็กหญิงในระดับอายุ 14 ปี (G6) และระดับอายุ 15 ปี (G7) อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .001$) เด็กหญิงในระดับอายุ 12 ปี (G4) มีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเด็กหญิงในระดับอายุ 14 ปี (G6) และ 15 ปี (G7) อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .001$) และเด็กหญิงในระดับอายุ 13 ปี มีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเด็กหญิงในระดับอายุ 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .05$) ส่วนเด็กหญิงในระดับอายุอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรม
การคล้อยตามของเด็กชายและเด็กหญิง จำแนกตามระดับอายุ ด้วย
การทดสอบค่าที

ระดับอายุ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9 ปี	2.13	1.81	4.47	1.13	-4.24**
10 ปี	2.60	1.81	4.47	1.92	-2.74**
11 ปี	3.07	1.58	5.93	1.44	-5.20**
12 ปี	3.60	1.50	6.20	1.27	-5.13**
13 ปี	2.06	1.71	4.53	1.88	-3.75**
14 ปี	0.87	1.36	2.87	1.85	-3.38**
15 ปี	0.87	0.83	2.40	1.50	-3.46**

** P < .01

t (.01) 14=2.62

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาค่ามีชัฒิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กชายและเด็กหญิงด้วยการทดสอบค่าที พบว่าเด็กหญิงมีพฤติกรรม การคล้อยตามสูงกว่าเด็กชายในทุกะดับอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<.01)

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบการศึกษาพฤติกรรมการคล้อยตามในกลุ่มตัวอย่างวัฒนธรรมตะวันตก

ผู้วิจัย	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	เงื่อนไขการทดลอง	ผลการวิจัย
เบอเรนดา (Berenda 1950: 327-339)	เด็กนักเรียนระดับ อายุ 7-13 ปี จำนวน 90 คน	การเปรียบเทียบ เส้นตรงตามวิธี ของแอสซ์	เงื่อนไขการทดลอง 2 ชุด คือกลุ่มนัดแนะ ที่เป็นครู 2 คน และ กลุ่มนัดแนะที่เป็น เพื่อนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน	-เด็กระดับอายุ 7-10 ปี มี พฤติกรรมการคล้อยตามมาก กว่าเด็กในระดับอายุ 11-13 ปี
คอสแตนโซ และโชว์ (Costanzo and Show 1966:965- 975)	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน แบ่งตามระ ดับอายุคือ 7-9 ปี, 11-13, 15-17 ปี และ 19-21 ปี	การเปรียบเทียบ เส้นตรงตามวิธี ของแอสซ์โดยใช้ เครื่องมือของ ครัทฟิลล์แทนกลุ่ม นัดแนะ	—	-กลุ่มตัวอย่างในระดับอายุ 7-9 ปีมีพฤติกรรมการคล้อย ตามต่ำสุดและเพิ่มขึ้นสูงสุด เมื่ออายุ 11-13 ปี และลด ลงหลังจากนั้น ในอายุ 15- 17 ปีและ 19-21 ปี -เพศชายมีพฤติกรรมการ คล้อยตามไม่แตกต่างกับ เพศหญิง
คอสแตนโซ (Costanzo 1970: 366-374)	กลุ่มตัวอย่างชาย จำนวน 490 คน อายุ 7-21 ปี แบ่ง เป็น 4 ระดับ อายุ คือ 7-8 ปี, 12-13ปี 16-17 ปี และ 19-21 ปี	การเปรียบเทียบ เส้นตรงตามวิธี ของแอสซ์โดยใช้ เครื่องมือของ ครัทซ์นิลล์ แทน กลุ่มนัดแนะ	—	-กลุ่มตัวอย่างในระดับอายุ 7-8 ปีมีพฤติกรรมการคล้อย ตามต่ำสุดและเพิ่มขึ้นสูงสุด เมื่ออายุ 12-13 ปี และลด ลงในระดับอายุ 16-17 ปี และ 19-21 ปี ตามลำดับ

ผู้วิจัย	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	เงื่อนไขการทดลอง	ผลการวิจัย
ฮอฟแมน (Hoffman 1971 : 6876-B)	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน แบ่งตามระดับชั้นเรียน 3 เกรด คือ เกรด 8, 10 และ 12	การนับจำนวนการกระทบกันของเครื่องเมโทรโนมิเตอร์	เงื่อนไขควบคุมผู้รับ การทดลองตอบตามลำพังและเงื่อนไข การทดลองที่ผู้รับการทดลองตอบร่วมกับกลุ่มนัดแนะ	-กลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นเรียน เกรด 8 จะมีพฤติกรรมตามสูง กว่ากลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นเรียนเกรด 10 และ 12 -กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองร่วมกับกลุ่มนัดแนะ มีพฤติกรรม การคล้อยตามสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับการทดลองตามลำพัง -เพศชายและ เพศหญิงมีพฤติกรรมคล้อยตามไม่แตกต่างกัน
อิสโก, วิลเลียม และ ฮาร์วีย์ (Iscoe, William and Havey 1963 : 963-978)	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 256 คน อายุ 7 ปี, 9 ปี, 12 ปี, และ 15 ปี	การนับจำนวน การกระทบกันของเครื่องเมโทรโนมิเตอร์แบ่งเป็นงานยาก 6 ชุด และงานง่าย 6 ชุด โดยใช้ เครื่องมือของ ดรัทซ์ฟิลด์ แทน กลุ่มนัดแนะ	เงื่อนไขการทดลอง 2 เงื่อนไข คือผู้รับ การทดลองตอบตามลำพัง และเงื่อนไข ตัดสินตอบร่วมกับกลุ่มนัดแนะ	-กลุ่มตัวอย่างในระดับอายุ 7-9 ปี มีพฤติกรรม การคล้อยตามลดลงตามระดับอายุและเพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 12 ปี และ กลับลดลงเมื่ออายุ 15 ปี ในการตัดสินงานยาก ส่วนใน การตัดสินงานง่าย เด็กอายุ 7-9 ปี มีพฤติกรรม การคล้อยตามลดลงตามระดับอายุและเพิ่มขึ้นหลังจากนั้นจนถึงอายุ 15 ปี

ผู้วิจัย	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	เงื่อนไขการทดลอง	ผลการวิจัย
				- เพศหญิงมีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเพศชายในทุกเงื่อนไข
อิสโก, วิลเลียม และ ฮาร์วีย์ (Iscoe William and Havey 1964 : 451-460)	กลุ่มตัวอย่างเด็กผิวขาวและผิวดำจำนวน 256 คน แบ่งตามระดับอายุ 7 ปี, 9 ปี 12 ปี, และ 15 ปี	การนับจำนวนการกระทบกันของเครื่องเมโทโนมิเตอร์ โดยใช้เครื่องมือของครัทซ์ ฟิลด์ แทนกลุ่มนัดแนะ	เงื่อนไขการทดลอง 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขที่ให้ตัดสินใจตอบตามลำพังและเงื่อนไขให้ตอบรวมกับกลุ่มนัดแนะ	- กลุ่มตัวอย่างในระดับอายุ 7-12 ปีมีพฤติกรรมการคล้อยตามเพิ่มขึ้นตามระดับอายุและลดลงเมื่อระดับอายุ 15 ปี ทั้งสองเชื้อชาติ - เพศชายผิวขาวและผิวดำมีพฤติกรรมการคล้อยตามไม่แตกต่างกัน แต่เพศหญิงผิวขาวมีพฤติกรรมการคล้อยตามมากกว่าเพศหญิงผิวดำ และเพศชายผิวขาวมีพฤติกรรมการคล้อยตามน้อยกว่าเพศหญิงผิวขาว แต่เพศชายผิวดำคล้อยตามมากกว่าเพศหญิงผิวดำ - ระดับสติปัญญาไม่มีผลต่อพฤติกรรมการคล้อยตาม

ผู้วิจัย	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	เงื่อนไขการทดลอง	ผลการวิจัย
สเตรสเบิร์ก และ วิกเกน (Strassberg and Wiggen 1973 : 61-66)	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 412 คน แบ่งตาม ระดับอายุคือ 8 ปี, 9 ปี, 10 ปี, 11 ปี, 12 ปี, และ 13 ปี	แบบทดสอบการ เปรียบเทียบเส้น ตรงตามวิธีของ แอสซี่ โดยใช้ เครื่องมือของ ครัทซ์ฟิลด์ แทน กลุ่มนัดแนะ	—	-กลุ่มตัวอย่าง เด็กชายในระ ดับอายุ 8-12 ปีมีพฤติกรรม การคล้อยตามลดลงตามระดับ อายุและมีพฤติกรรมการคล้อย ตามเพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 13 ปี - กลุ่มตัวอย่าง เด็กหญิงในระดับ อายุ 8-11 ปีมีพฤติกรรมการ คล้อยตามลดลงตามระดับอายุ และมีพฤติกรรมการคล้อยตาม เพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 12-13 ปี - เพศหญิงมีพฤติกรรมการ คล้อยตามมากกว่าเพศชายทุก ระดับอายุ ยกเว้นอายุ 11 ปี ที่เพศชายคล้อยตามมากกว่า เพศหญิง
แอลเลน และนิวสัน (Allen and Newtonson 1972 : 18-30)	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 366 คน แบ่งเป็น เกรด 1, 4, 7 และ 10 ชาย 187 คน หญิง 179 คน	แบ่งเป็น 3 ประ เภท คือ ประ เภทที่ 1 ให้ เปรียบเทียบเส้น ตรงมาตรฐานกับ เส้นตรงที่กำหนด ให้ 9 เส้น	เงื่อนไขการทดลอง 3 เงื่อนไข คือ 1) กลุ่มนัดแนะเห็นตรง กันโดยตอบผิดในข้อ ความครึ่งแรกและ เห็นตรงกันโดยตอบ ถูกข้อความครึ่งหลัง 2) กลุ่มนัดแนะ 1 คน ตอบถูกและไม่เห็น ด้วยกับสมาชิก 3 คน ที่เป็นกลุ่มนัดแนะ 3) กลุ่มนัดแนะที่เป็น ครู	-ในงานประเภทที่ 1 และ 2 เพศชายคล้อยตามลดลงจาก เกรด 1 ถึงเกรด 7 และ เพิ่มขึ้นในเกรด 10 ส่วนใน งานประเภทที่ 3 เพศชาย คล้อยตามลดลงจากเกรด 1 ถึงเกรด 4 เพิ่มขึ้นในเกรด 7 และกลับลดลงในเกรด 10 - ในงานประเภทที่ 1 และ 2 เพศหญิงคล้อยตามลดลงตาม ชั้นเรียนในเกรด 1 ถึง 10 ส่วนในงานประเภทที่ 3 เพศ หญิงคล้อยตามเพิ่มขึ้น จาก

ผู้วิจัย	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	เงื่อนไขการทดลอง	ผลการวิจัย
		ประเภทที่ 2 เป็นข้อความให้แสดงความคิดเห็น ประเภทที่ 3 เป็นข้อความเกี่ยวกับการชะลอความพึงพอใจ โดยใช้เครื่องมือของครัทซ์ฟิลด์ แทนกลุ่มนัดแนะ		เกรด 1 ถึง 4 และกลับลดลงจากเกรด 7 ถึง 10
โฮมวี่ง แฮม และ กาลวิน (Hoving, Hamm and Galvin 1969 cited by Allen and Newston 1972 : 18-30)	กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น เกรด 2, 5 และ 8	งานตัดสินการมองแบ่งเป็นงานที่ไม่คลุมเครือกับงานที่คลุมเครือ	เงื่อนไขการทดลอง 2 เงื่อนไข คือกลุ่มหนึ่งตัดสินงานที่คลุมเครือ ร่วมกับกลุ่มนัดแนะ ส่วนอีกกลุ่มตัดสินงานที่ไม่คลุมเครือ ร่วมกับกลุ่มนัดแนะ	-ในงานที่คลุมเครือการคล้อยตามเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นจากเกรด 2 ถึง เกรด 8 -ในงานที่ไม่คลุมเครือการคล้อยตามลดลงตามระดับชั้นจากเกรด 2 ถึง เกรด 8
แฮม และ โฮมวี่ง (Hamm and Hoving 1969 cited by Allen and Newston 1972 : 18-30)	กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับอายุ 7 ปี, 10 ปี และ 13 ปี	งานตัดสินโดยใช้ภาพลวงตาเคลื่อนที่ได้ (Autokenetic)	-	-การคล้อยตามเพิ่มขึ้นตามระดับอายุจากอายุ 7 ปี ถึง 103 ปี

ผู้วิจัย	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้	เงื่อนไขการทดลอง	ผลการวิจัย
อัจฉรา (2531)	กลุ่มตัวอย่าง เป็น เด็กเรียนระดับอายุ 9-10 ปี จำนวน 210 คน แบ่ง เป็น ชาย 105 คน และ หญิง 105 คน	การเปรียบเทียบ เส้นตรงตามวิธี ของแอลซ์ โดย จัดสถานการณ์ แบบเผชิญหน้า	-	-กลุ่มตัวอย่าง เพศชายมี พฤติกรรมการคล้อยตาม เพิ่มขึ้นตามระดับอายุจาก 9 ปี ถึง 12 ปี และ เริ่ม ลดลงหลังจากนั้น -กลุ่มตัวอย่าง เพศหญิงมี พฤติกรรมการคล้อยตาม เพิ่มขึ้นตามระดับอายุจาก 9 ปี ถึง 12 ปี และ เริ่ม ลดลงหลังจากนั้น -เพศหญิงมีพฤติกรร มการคล้อยตามสูงกว่า เพศชายในทุกระดับ

จากตารางที่ 9 ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระดับอายุกับพฤติกรรมการคล้อยตาม พบผลที่แตกต่างกันออกไป ล้วนทั้งเป็นผลมาจากลักษณะงานที่ใช้ในการทดลอง เงื่อนไขการทดลอง วิธีการทดลอง ตลอดจนการแบ่งช่วงระดับอายุในการศึกษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ จากผลงานวิจัยทั้งหมด 10 ชิ้น แสดงให้เห็นข้อค้นพบใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะหนึ่งจากงานวิจัย 5 ชิ้น พบความสัมพันธ์ในเชิงเส้นโค้งระหว่างระดับอายุกับพฤติกรรมการคล้อยตาม คือพบว่าพฤติกรรมการคล้อยตามเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ จนถึงอายุ 13 ปี และเริ่มลดลงหลังจากนั้น ส่วนงานวิจัยอีก 5 ชิ้น พบความสัมพันธ์ในเชิงกลับกันของ ระดับอายุกับพฤติกรรมการคล้อยตาม กล่าวคือพบว่าพฤติกรรมการคล้อยตามลดลงตามระดับอายุ และ เพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 13 ปี

เมื่อเปรียบเทียบกับข้อค้นพบของผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้แล้ว พบว่าได้ผลคล้ายคลึงกับผลการวิจัยในวัฒนธรรมตะวันตก ที่พบว่าพฤติกรรมการคล้อยตามเพิ่มขึ้นตามระดับอายุในช่วงก่อนวัยรุ่น หากมีข้อแตกต่างกันในอายุที่พฤติกรรมการคล้อยตามลดลง คือพบว่า พฤติกรรมการคล้อยตามจะ เริ่มลดลงหลังจากอายุ 12 ปี แต่งานวิจัยที่ผ่านมาในวัฒนธรรมตะวันตกส่วนมากพบว่าพฤติกรรมการคล้อยตามจะ เริ่มลดลงหลังจากอายุ 13 ปี ส่วนหนึ่ง เมื่อพิจารณาวิธีการและ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทาง วัฒนธรรมตะวันตกส่วนใหญ่นิยมใช้ เครื่องมือของครีทซ์ฟิลด์ แทนการใช้กลุ่มสนทนา ซึ่งแตกต่างจากสถานการณ์ในชีวิตจริง ผู้รับการทดลองไม่ได้เผชิญหน้ากับกลุ่ม อาจทำให้ผู้รับการทดลองรู้สึกเกี่ยวข้องกับกลุ่มลดลง ดังที่ดัตช์ และเกอร์ราต (Deutsch and Gerard 1955 : 629-639)พบว่าผู้รับการทดลองคล้อยตามในสถานการณ์การทดลองตามวิธีของครีทซ์ฟิลด์ต่ำกว่าในสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญหน้ากับกลุ่มตามวิธีการของแอลซ์ ดังนั้นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้แตกต่างกันไปบ้างนี้ อาจเป็นผลมาจากเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแตกต่างกัน